

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów	13
Słowo od Redakcji	15

Rozdział I

POJĘCIE, PRZEDMIOT I ŹRÓDŁA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

1. Pojęcie i przedmiot prawa konstytucyjnego	17
2. Miejsce prawa konstytucyjnego w systemie prawa	20
3. Pojęcie i rodzaje źródeł prawa konstytucyjnego	22
Podstawowa literatura	26

Rozdział II

KONSTYTUCJA JAKO PODSTAWOWE ŹRÓDŁO PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

1. Pojęcie i istota konstytucji	27
2. Geneza konstytucji pisanej i jej ewolucja	30
3. Treść konstytucji	35
4. Sposób uchwalania i zmiany konstytucji	39
5. Nadrzędność konstytucji w systemie prawa i jej gwarancje	45
Podstawowa literatura	51

Rozdział III

ETAPY ROZWOJU WSPÓŁCZESNEGO POLSKIEGO KONSTYTUCJONALIZMU

1. Konstytucje II Rzeczypospolitej	52
2. Konstytucja PRL z 1952 roku	56

3. Zmiany konstytucyjne w latach 1989–1992. Mała konstytucja.....	60
4. Przygotowanie i uchwalenie Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku.....	64
5. Ogólna charakterystyka obowiązującej ustawy zasadniczej.....	67
Podstawowa literatura.....	70

Rozdział IV

PODSTAWOWE ZASADY USTROJOWE

1. Pojęcie i katalog podstawowych zasad ustrojowych	72
2. Zasada suwerenności Narodu	74
3. Zasada demokratycznego państwa prawa.....	74
4. Zasada reprezentacji politycznej (przedstawicielskiej formy sprawowania władzy).....	75
5. Zasada podziału i równowagi władz.....	77
6. Zasada społeczeństwa obywatelskiego	78
7. Zasada pluralizmu politycznego	79
8. Zasada decentralizacji władzy publicznej i samorządu terytorialnego.....	81
9. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	82
10. Zasady określające stosunek państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych	84
Podstawowa literatura.....	87

Rozdział V

KONSTYTUCYJNE WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA I OBYWATELA

1. Geneza oraz pojęcie wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela	89
2. Zasady przewożenia statusu jednostki w Konstytucji RP z 1997 roku	94
3. Konstytucyjna systematyka wolności i praw	98

4. Środki ochrony wolności i praw człowieka i obywatela	102
5. Podstawowe obowiązki człowieka i obywatela	108
Podstawowa literatura.....	110

Rozdział VI

KONSTYTUCYJNY SYSTEM ŹRÓDEŁ PRAWA

1. Zakres konstytucyjnej regulacji systemu źródeł prawa	112
2. System źródeł powszechnie obowiązującego prawa	114
3. Akty prawa wewnętrznego.....	126
4. Ogłaszanie aktów normatywnych.....	129
Podstawowa literatura.....	132

Rozdział VII

SYSTEM ORGANÓW PAŃSTWOWYCH

1. Pojęcie organu państwowego, rodzaje organów państwowych.....	133
2. Zasady określające strukturę organów państwowych.....	136
3. Podstawowe systemy rządów	141
4. System organów państwowych w Konstytucji RP.....	150
Podstawowa literatura.....	153

Rozdział VIII

INSTYTUCJE DEMOKRACJI BEZPOŚREDNIEJ

1. Pojęcie demokracji bezpośredniej i jej formy.....	155
2. Instytucja referendum w polskim prawie konstytucyjnym.....	158
3. Inicjatywa ludowa.....	164
Podstawowa literatura.....	166

Rozdział IX

PRAWO WYBORCZE DO PARLAMENTU. STATUS PRAWNY POSŁÓW I SENATORÓW

1. Rola wyborów parlamentarnych w państwie demokratycznym	167
2. Pojęcie prawa wyborczego i systemu wyborczego	170
3. Zasady prawa wyborczego	171
4. Organizacja wyborów	179
5. Zgłaszanie list kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów	182
6. Kampania wyborcza	184
7. Głosowanie i ustalanie wyników wyborów	187
8. Weryfikacja wyborów	190
9. Uzupełnianie składu Sejmu i Senatu	191
10. Status prawny posła i senatora	191
Podstawowa literatura	198

Rozdział X

PARLAMENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1. Pozycja ustrojowa i struktura polskiego parlamentu	200
2. Funkcje Sejmu i Senatu	205
3. Organizacja wewnętrzna izb parlamentu	209
4. Parlamentarne formy organizowania się posłów i senatorów	216
5. Kadencja oraz tryb funkcjonowania Sejmu i Senatu	221
6. Procedura ustawodawcza	225
7. Parlamentarna kontrola działalności Rady Ministrów	236
8. Zgromadzenie Narodowe	241
Podstawowa literatura	242

Rozdział XI

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1. Ewolucja urzędu prezydenta w Polsce.....	245
2. Pozycja ustrojowa Prezydenta RP.....	246
3. Tryb wyboru Prezydenta RP	248
4. Kompetencje Prezydenta RP.....	252
5. Prawne formy działania	261
6. Zasady odpowiedzialności głowy państwa.....	262
7. Aparat pomocniczy Prezydenta.....	264
8. Uposażenie byłego Prezydenta RP	265
Podstawowa literatura.....	266

Rozdział XII

RADA MINISTRÓW I ADMINISTRACJA RZĄDOWA (267)

1. Pozycja ustrojowa Rady Ministrów	268
2. Skład i struktura wewnętrzna Rady Ministrów.....	269
3. Powoływanie Rady Ministrów i zmiany w jej składzie.....	270
4. Role ustrojowe, zadania oraz kompetencje Rady Ministrów.....	276
5. Zasady funkcjonowania Rady Ministrów	278
6. Prezes Rady Ministrów	280
7. Ministrowie i ministerstwa	283
8. Akty prawne Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i ministrów	285
9. Odpowiedzialność Rady Ministrów i członków jej składu.....	286
10. Administracja rządowa.....	288
Podstawowa literatura.....	291

Rozdział XIII

SAMORZĄD TERYTORIALNY

1. Konstrukcja prawna jednostek samorządu terytorialnego	292
2. Wybory samorządowe	294
3. Referendum lokalne	297
4. Charakter prawny mandatu, prawa i obowiązki radnego	301
5. Organy stanowiące i wykonawcze samorządu terytorialnego	305
6. Zakres kompetencji jednostek samorządu terytorialnego	307
7. Nadzór nad samorządem terytorialnym	311
Podstawowa literatura	314

Rozdział XIV

WŁADZA SĄDOWNICZA. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

1. Pojęcie wymiaru sprawiedliwości i władzy sądowniczej	315
2. Historia polskiego wymiaru sprawiedliwości	316
3. Konstytucyjne zasady wymiaru sprawiedliwości	318
4. Rodzaje i struktura sądów	326
5. Krajowa Rada Sądownictwa	331
Podstawowa literatura	333

Rozdział XV

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

1. Geneza i pozycja ustrojowa Trybunału Konstytucyjnego	334
2. Skład i organizacja wewnętrzna Trybunału Konstytucyjnego	336
3. Funkcje Trybunału Konstytucyjnego	339
Podstawowa literatura	347

Spis treści

Rozdział XVI

TRYBUNAŁ STANU

1. Istota odpowiedzialności konstytucyjnej	348
2. Historia Trybunału Stanu w Polsce	349
3. Pozycja ustrojowa i organizacja Trybunału Stanu	350
4. Podmiotowy i przedmiotowy zakres odpowiedzialności konstytucyjnej	352
5. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej	355
6. Praktyka	359
Podstawowa literatura	360

Rozdział XVII

ORGANY KONTROLI PAŃSTWOWEJ I OCHRONY PRAWA

1. Najwyższa Izba Kontroli	362
2. Rzecznik Praw Obywatelskich	365
3. Rzecznik Praw Dziecka	371
4. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	373
Podstawowa literatura	377

Rozdział XVIII

FINANSE PUBLICZNE

1. Zakres regulacji problematyki finansów publicznych	378
2. Zasada wyłączności ustawy w zakresie finansów publicznych	379
3. Regulacje merytoryczne	380
4. Tryb uchwalenia ustawy budżetowej	381
5. Kontrola wykonania ustawy budżetowej	383

6. Pozycja i organizacja Narodowego Banku Polskiego.....	385
Podstawowa literatura.....	388

Rozdział XIX

STANY NADZWYCZAJNE

1. Pojęcie, istota i zakres regulacji stanów nadzwyczajnych.....	389
2. Stan wojenny.....	393
3. Stan wyjątkowy.....	398
4. Stan klęski żywiołowej.....	401
5. Zarządzanie kryzysowe.....	405
Podstawowa literatura.....	406

Rozdział XX

RZECZPOSPOLITA POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ

1. Polska droga do Unii Europejskiej	408
2. Konstytucyjne aspekty procesu akcesyjnego.....	410
3. Instytucje Unii Europejskiej	413
4. Wybory do Parlamentu Europejskiego	418
5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie problematyki europejskiej	423
Podstawowa literatura	426